

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Prælatvs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Quidam Prioratus sunt beneficia regalia.

poterat disponere ad pias causas, & alibi fundationem instituire cum tali onere Missarum, & Anniversarij. Imò cum Prioratus, etiam Conventualis, videatur Beneficium regulare, etfi manuale, quidquid ipse acquirit, iure cõmuni acquirit suo beneficio, & potest de eo disponere ad pias causas, vt multis docet Nauarrus Comment. 2. num. 6, 10, & 11. de omnibus Regular. habentibus beneficium.

Ex horum fructibus potest in futurum pia fundatio.

Itaque consideranda est conditio istius Prioratus. Si enim verè habet portionem aliquã bonorum sibi assignatam, videtur planè esse Beneficium regulare: & ita ex fructibus, & alijs quæ ipse acquirit, poterit instituire talem fundationem. Omitto quòd olim potuerint esse varieg consuetudines (etfi per abusum) quæ hoc tempore nõ permittentur. Vnde etfi nõ sint omnia probanda quæ in illa fundatione habentur, sed secundum regularem disciplinam moderanda; tamen substantia fundationis videtur subsistere. Quod vel ex eo confirmari videtur, quòd nemo tunc temporis existimauerit illud peculium esse monasterij, nec posse illum Priorem de eo disponere ad libitũ in alias causas pias. Si enim existimasset monasterium habere ius in illud, Abbas illud occupasset; nec ipse cum Conuentu voluisset se & posteros in perpetuũ ad tam graue onus, fide media, & sub voto religionis sua obstringere; & omnibus iuribus, priuilegijs, subterfugijs, quibus illa fundatio posset in totum vel in partè cassari, renuntiare. Cũ ergo nemo tunc temporis putauerit illud peculium esse monasterij, credibile est verè illius non fuisse, sed fuisse Beneficij; & Priorem potuisse liberè ad vsus pios de eo disponere.

Hæc fundatio nõ potest extinguì.

Vt autem ista fundatio posset cassari, deberet planè constare illud peculium fuisse monasterij, & totum illum cõtractum ex ignorantia processisse, & tanto tempore continuatum. Quod cum nullo modo constet, non ausim dicere monasterium non teneri, aut posse illam fundationem prorsus extinguì.

PRÆLATVS.

CASVS I.

Decanatus.

Virum Decanus Ecclesie Cathedralis S. Mariae Antuerpiae censendus & dicendus sit Prælati?

Quis propriè sit Prælati.

Respondeo breuiter, Propriè & strictè secundum iura prædictum Decanum esse Prælatũ, & Decanatum ipsius Prælaturam. Quod cõfirmo hoc syllogismo: Propriè & strictè Prælati dicitur qui habet curam animarum cum iurisdictione, ita vt possit subditos suos corrigere & punire. Atqui Decanus Antuerpiensis habet curam animarũ cum iurisdictione, qua possit suos subditos punire, &c: ergo est Prælati. Maior est cõmunis sententia Doctorum, vt refert Panormitanus in Cap. De multa, n. 21. vbi sic scribit: Conclusio cõmunis est, vt is dicatur habere dignitatem, qui habet iurisdictione. Vnde quilibet Rector seu Prior Ecclesie Collegiate, dicitur habere dignitatem, vt notat Paulus in Clement. 1. de Electione, & in Clement. Ne in agro. de Statu Regul. Domini de Rota. decis. 166. & talis propriè & strictè appellatur Prælati. Idè confirmatur aperte ex Cap. Cũ ab Ecclesiarum. de Off. ordin. vbi Pontifex omnes Ecclesiarum Rectores qui possunt excommunicare, vocat Ecclesiarum Prælatos. Vnde & Plebani qui excommunicare possunt, verè & propriè sunt

Prælati, vt ex illo Capitulo colligitur, vbi idem luculentè tradit Glossa. Eadem confirmantur ex Cap. 2. iuncta Glossa De iudicij. & ex Clement. Dudum. de Sepult.

Minor abundè probatur ex assiduo vsu, & ex scripturis quæ in fauorem Decanatus illius proferruntur. Quare non videtur dubitandum quin Decanatus ille propriè sit Prælatura; & Decanus sit appellandus Prælati. Idem sentiunt omnes Summistæ V. Prælati: Angelus, Siluester, Fumus & alij. Neque vllam in contrarium dubitandi rationem inuenio.

CASVS II.

Virum Prælati habens titulum coloratum, concurrente errore communi, validè possit delegare & conferre potestatem ordinariam, si etiam is, quem instituit Superiorem, simile impedimentum occultum habeat?

Prælati Titulo colorato.

Respondeo, Prælati habens titulum coloratum, concurrente errore cõmuni, validè potest non solum delegare, sed etiam conferre potestatem ordinariam, si ipsius est Superiorem constituere: v. g. si Prouincialis habeat titulum coloratum ob nullitatem professionis ex impedimentis Sixtinæ, quæ nullitas ignoretur.

2

Nec refert etiam si is, quem instituit Superior, simile impedimentum occultum habeat: accipiet enim titulum coloratum ab habete titulum coloratum; eiusque actus & delegationes iurisdictionũ valebunt. Si enim valent eius absolutiones & excommunicationes, alijque actus iurisdictionis, cur etiam non valeat ille actus, quo confert titulu vel delegat iurisdictionem? cum hæc collatio vel delegatio sit etiã actus iurisdictionis. Sanè nulla est ratio. Neque Sancius lib. 3. de Matrim. disp. 22. n. 49. contrarium tenet, vt patet n. 51. in fine. Nõ enim Superior legitimus opponitur Superiori habenti titulum coloratum: quia & hic est legitimus, cũ sit à legibus approbatus: nec vllõ modo potest dici intrusus. Intrusus enim dicitur qui suã vel laicã auctoritate inuasit, & nullo titulo vero vel colorato occupauit.

Habens titulum coloratum potest conferre titulum coloratum.

Superior legitimus. Intrusus.

CASVS III.

Titulus ex Religionis sua instituto vouit Deo se nec directè nec indirectè præsenturum aliquam Prælationem.

Votum non ambiendi Prælati.

Quæritur I. An talis possit munusculis & officijs electorum beneuolentiã captare, eo animo, vt ipsum ex beneuolentiã eligant?

Quæritur II. An, si videat se eligendum in Priorè, vel Definitorum, possit aliquid agere vt eligatur potius in Definitorum. Similiter si in Vicariis, vel sociis cõmuni ad Capitulum certò eligendus sit, an possit alteri dare suffragium pro vno officio, vt per hoc alterum in se cadat?

Quæritur III. An, si detur optio vt è duobus Conuentibus eligat alterum cui debeat præesse, possit eligere quem placuerit?

Ad Primum: Respondeo, Qui ex Religionis suæ instituto vouet Deo, se nec directè, nec indirectè præsenturum aliquam prælationem, &c. si per

3

si per illud *praesumptum*, intelligat se nihil acturum ut Praelaturam assequatur, (quomodo verba illa videntur omnino intelligenda) non potest electoribus dare munuscula, vel praestare aliqua officia quae alioquin non esset praestiturus, eo animo, ut eorum benevolentiam capteret, & illum postea ex benevolentia eligat. Quamvis enim talis actus secundum se, & secundum circumstantias externas non sit actus ambitionis; ac proinde secundum probabilem sententiam multorum, non caderet sub praecipitum humanum, quo vetaretur absolute ambitus Praelaturae; tamen tendit ad obtinendam Praelaturam, saltem indirecte, nempe mediante benevolentia & amicitia, quam intendit directe & immediate. Itaque talis indirecte praetendit ad Praelaturam irrepere. Neque puto hac de re dubitandum. Indirecta enim praetentio ordinariè vix aliter fieri potest.

Volens non praetendere praelationem, peccat contra votum, etsi actus ille non sit actus ambitionis.

Non est hic simonia munitalis.

Fateor tamen tale non fore simoniacum mentalem: quia etsi verè intendat assequi Praelaturam per temporale obsequium vel munuscula; tamen abest pactum non solum expressum, sed etiam implicitum, quod ad simoniam necessariò requiritur.

Quòd si illud obsequium aequè benè deberet praestari à tali (v. g. ut si illius vices essent lauandi pedes hospitum, seu Electorum istorum eò venientium) & tunc intenderet eorum benevolentiam consequi, fortè hoc non esset contra votum: quia actus externus potius procedit ex debito officij, quam ex intentione ambitiosa; & ita illa intentio est merè interna.

Ad Secundum: Secunda quaestio duos casus complectitur. Ad priorem: Respondeo, qui obstricti tali voto videt se eligendum in Priorem, vel in Definitorum, non potest aliquid agere ut eligatur potius in Definitorum, quam in Priorem: hoc enim esset directè, vel indirectè praetendere officium cadens sub votum. Neque valet, si dicas, illum aequè benè, seu alioquin eligendum fuisse in Priorem: Impertinens enim est quòd alioquin eligendus sit in Priorem; est enim inter haec discrimen; cum Prioris officium plus habeat molestiae, nec cadat sub votum; Definitoris verò officium plus habeat honoris, & cadat sub votum.

Ad alterum: Si utrumque officium, nempe Vicarij, & socij euntis ad Capitulum, cadit sub votum, non possum quidquam facere, ut hoc potius, quam illud obtineam; etiamsi certus sum quòd alterum in me cadet: sed debeo sincerè dare meum suffragium prout iudico coram Deo expedire, nulla habita ratione proprij commodi vel honoris: Alioquin erit saltem indirecta praetentio, quae per votum est illicita. *Directa* enim praetentio est, cum quis officium expressè petit, vel se commendat, vel rogat ut sibi detur suffragium &c. *Indirecta* verò, cum munuscula dantur ad obtinendam benevolentiam, per quam detur postea suffragium: vel cum alicui datur suffragium ad unum officium, ut suffragia ad aliud cadant in se, &c.

Directa praetentio.

Indirecta praetentio.

Ad Tertium: Respondeo, Si alicui datur optio ut è duobus Conuentibus eligat utri velit praesse, casu quo cogatur praesse alteri, potest eligere què placuerit. Electus tamen ad unum, non potest agere absolute ut transferatur ad alium, per cuniculos inducendo Superiores. Possit tamè rogare ut omnino liberetur, & si id nequeat obtinere, rogare ut ad alium Conuentum, ubi minus sit distractionis, & ubi melius Deo seruire queat, transferatur.

CASVS IV.

Ius eligendi summi Praelatum

Clemens V. in Concilio Viennensi Cap. Exiui.
 s. Demum, per haec verba, Declaramus, statuimus etiam, & ordinamus in hac constitutione in perpetuum valitura, statuit ut in Ordine Minorum penes Capitulum Prouinciale resideat electio Ministri Prouinciales, quam idem Capitulum die sequenti, qua fuerit congregatum, facere teneatur.

QVAERITVR PRIMO, Vtrum hic imponatur Fratribus praecipitum eligendi Ministrum suum Prouincialem?

QVAERITVR SECUNDÒ, Vtrum Fratres bonà conscientia possint recipere in Ministrum Prouincialem, eum, qui omissa ista electione, à Generali Ministro illis constituitur?

QVAERITVR TERTIÒ, Si Generalis Minister iam consuevit per 40. annos Fratribus imponere Ministrum Prouincialem, An haec Clementina vim suam quo ad hanc electionem, amiserit?

AD PRIMUM: Respondeo, Non videtur haec constitutio obligare Fratres, ut hoc modo eligant; nullum enim est verbum quo hic modus electionis significetur praecipere; sed solù datur potestas eligendi, & statuitur ut haec potestas sit in Capitulo Prouinciali. Ipsi autè Capitulo videtur praecipitum imponi, ut non differant ultra sequentem diem. Nam verbum (teneatur) iuxta communiorè & veriorè sententiam, praecipiti vim insinuat. Hoc tamen non obligat nisi supposito conuentu Prouinciali ad talem finem. Sic in quibusdam electionibus praecipitur ut electores non egrediantur nisi peracta electione, vel non possint vesci carne &c.

Verbum, Teneatur, continet praecipitum.

AD SECUNDUM: Respondeo, Non peccant Fratres recipiendo in Ministrum Prouincialem, eum, qui à Generali constituitur. Quamuis enim, quantum est ex vi huius Clementinae, possent talem non recipere, obijciendo id quod in fine huius Clementinae habetur irritum esse quod contra formam sic praescriptam actum fuerit, ut sciant qua potestate Generalis id fecerit; tamen nusquam id illis praecipitur. Unde, si velint, possunt illum recipere; quia in fauorem ipsorum haec forma à Papa inducta est, ut ex verbis Clementinae initio Paragraphi constat. Deinde possunt praesumere, Generalem id iure fecisse, v. g. speciali priuilegio Suae Sanctitatis, vel ob aliam causam ipsis occultam. Ita enim deest subditos sentire de suo Superiore, praesertim tam eminente, nisi de contrario constet.

Subditi possunt cedere iure eligendi per hanc Clement. concessio.

Quòd autem Generalis, non obstante illà Clementina, possit habere illam potestatem in aliquot casibus, rectè à R. V. probatur. In primo tamè casu non sufficit quod Electores mereatur priuari potestate eligendi; sed oportet quòd re ipsa per Canonem, vel sententiam sint priuati; ut patet ex Glossa in Cap. 2. de Postulat. In secundo debet esse aliquo modo notorium, bonum Prouinciae id postulare, ut si non reperiretur idoneus &c. Sed tertius est omnino certus, & Iuri conformis. Talis enim consuetudo tanto tempore durans, omnium Doctorum iudicio censetur legitime praescripta, ita ut etiam Ius Canonis tollere possit.

Generalis potest in certis casibus facere contra hanc Clement.

8
Clemen-
tina hac
sublata
per con-
suetudinem
vsum.

Ad Tertium: Respondeo, Supposito illo vsu per 40. annos, certum est illam Clementinam vim non habere, nec opus est ad reuocationem Sixtinam confugere. Quamuis satis probabile sit hanc reuocationem etiam illam Clementinam comprehendere. Nec obstat quod in Sixtina non habeatur clausula specialis derogatoria huius Clementina: quia sufficit clausula generalis: nam privilegium illud seu beneficium Sixti cum sit in privilegium integri Ordinis, æquatur Iuri communi, & constitutioni corpori Iuris insertæ; vt bene docet Henriques de Indulg. cap. 22. Verius tamen puto illam Clementinam non reuocari per Sixtinam: quia Clementina non tam continet onus, quàm fauorem, quem Sixtus non intendit tollere. Verùm sufficienter sublata censetur Clementina illa quoad illum §. *Denum*, per contrariū vsu tanto tempore continuatum; adeo vt non putem ea de re amplius superesse locum dubitandi: maximè cum secundum Doctores, duo vel tres actus sine oppositione cuiusquam facti à Generali sufficiant ad consuetudinem contrariam introducendam.

In electione Titij ad Prelaturam, suffragia fuerunt quodammodo publica, & ex pacto & cōspiratione Electorum Titio addicta.

Prelatus ex indebita Electorū conspiratione promotus.

QVÆRITVR, An electio sit valida? An etiam simoniaca?

Respondeo, Electionem Titij esse irritam, vel saltē irritandam per Iudicem: idque tum ob alias causas, tum maximè, quia suffragia fuerunt quodammodo publica, & addicta ex pacto vel promissione, & maximè suspecta de labe simoniaca, idque per priuatam coitionem & molitionem Electorum: quorum singula sufficiunt ad irritandam electionem, vtpote non sincerè, nec ex timore domini factam.

10
Electio hac est irrita vel irritanda.

Quod enim suffragia ita secreta esse debeant, quando per viam scrutiniij proceditur, vt ne socijs quidem innotescant, præsertim antè electionem peractam, manifestè colligitur ex Cap. *Quia propter*. De electione. Ea enim res impedit sinceritatem electionis. Idem passim tradunt Doctores. Sed maximè illi repugnat cōspiratio Electorum; & promissio qua alicui in particulari addicunt, & promittunt suum suffragium, & quod alios ad idem inducent. Talis enim electio non modò non est secreta, sed etiam publicè apud sæculares infamis & scandalosa: ac proinde nullo modo suscipienda.

Debet suffragia esse secreta

CASVS V.

Electio ad Prelaturam per scrutinium.

Virum, Quando in electione per scrutinium, eò peruenit, vt ex duobus qui plura ceteris suffragia habuerunt, eligendus sit alter à toto Capitulo, ita vt præter illos duos nullus sit amplius eligibilis: neuter illorum habeat amplius suffragium actiuum?

Respondeo, In tali casu equitas postulat vt neuter illorū habeat amplius suffragiū actiuum; nō solum quando vterque est præsens, & de Capitulo, sed etiam quando alter est absens, & alter præsens. Ratio est, quia tale ius suffragij actiui in istis vel est periculosū, vel est inutile. Est periculosum, quia cum is qui præsens est, videat se esse in proxima spe obtinendi dignitatem, facillè ab ambitione tentabitur vt sibi ipsi suffragium occultum det: & ita electio reddetur incerta & suspecta in ceteris Electoribus, si fortè ille solum vno voto absentem superet. Erit inutile, quia cum secundum iustitiam non possit sibi dare suffragium, omnibus statim constat in quem ipsius suffragium cadere deberet: ac proinde frustra illud daret. Deinde huic præsentū non relinquatur libertas iudicandi inter duos vel plures, sed necessariò, si eligendum est, debet eligere absentem: atqui frustra & irritum est suffragium quod non est liberū.

Tale suffragium est periculosum.

Est inutile.

Est iniquum.

Denique non solum inutile, sed etiam iniquum foret suffragium quod præsens daret absentī, & redundaret in ipsius præsentis iniuriam. Iniquum enim est vt inutile & coactum suffragium augeat numerum, & ex vi illius obtineat absens dignitatem: cum in paritate suffragiorum præsens si senior sit, debeat obtinere, iuxta priora illius Capituli statuta. Itaque sicut cum vterque est præsens & de Capitulo, neuter debet dare suffragium, ita neque is qui præsens est, debet dare absentī: alioqui conditio absentis esset melior quàm præsentis: si enim ille præsens fuisset, non obtinuisset dignitatem, vtpote iunior, ac proinde postponendus alteri seniori in suffragiorum paritate.

Quod si etiam conuiuia & symposia interueniant, redditur suspecta de simonia: imò omnino præsumitur talis: quia ista fieri censentur ad compensandam promissionem Electorum, & ad animos eorum in promissio confirmandos. Itaque hic interuenit res temporalis pro spiritali, nempe conuiuia & symposia, pro electione futura: & pactum expressum ex parte Electorum, tum de Titio eligendo, tum de inducendis alijs vt ipsum eligant. Et quia secuta est electio, videtur hæc simonia realis completa vtriusque: & consequenter incurrent tam Electores, quàm electi, penas Iuris, quæ ex parte eligentium est excommunicatio lata sententiæ; ex parte Titij electi, excommunicatio, nullitas electionis, & inhabilitas ad idem beneficium. Patet Extrauag. *Cum detestabile*, de Simonia.

11
Neque ex pacto addicta.

Est hic simonia realis vtriusque completa.

His accedit quod etiam inter Electores, dum inter se conspirarunt, & mutuo promiserunt se electuros Titium, videatur esse manifesta simonia saltem iuris humani: obligant enim se mutuo, & vltro citroque promittunt se talem electuros; quia in re est simonia omnium Doctorum consensu, & electio inde secuta est irrita; vt patet Cap. *finali de Pactis*. & Cap. *Quæstum*. De rerum permutatione.

Est simonia iuris humani.

CASVS VII.

Titius Provincialis à nonnullis Religiosis iussu depositi apud Episcopum vel Capitulum provinciale accusatus, citatus, & non comparens, depositus est ab officio; aliusque eius loco suspectus, reclamantibus nonnullis.

Prelatus depositus.

QVÆRITVR Primò, An censendus sit primus reus depositus?

QVÆRITVR Secundò, An secundus habendus sit legitimus successor?

QVÆ-

QVÆRITVR Tertio, An aliqui possint pergere adhaerere primo?

AD Primum: Respondeo, Supposita veritate eorum quæ hæc narrantur, nulla videtur ratio cur merito dubitari possit, quin iuste & legitime facta cenferi debeat illius Prouincialis depositio: Quia facta ab ijs qui ad hoc habent auctoritatem secundum Ordinis statuta, vel consuetudinem receptam & approbatam; & ob legitimam causam; accedente etiam contumacia, quæ sola posset sufficere; & secundum iuris ordinem præuia citatione, & probationibus criminis; & à Capitulo Prouinciali cognita causâ approbatâ. Non video quid amplius ad eius validitatem possit requiri.

Ad Secundum: Non video rationem cur dubitari possit de Prouincialis successoris electione cum facta sit à Capitulo Prouinciali debito modo celebrato &c.

Ad Tertium: Cum depositus sit priuatus omni iurisdictione & auctoritate Prouincialis, eaque legitime translata sit in alium; perspicuum est eos qui deposito adhærent, & successoris resistunt, duplici nomine rebelles censendos, & tanquam rebelles puniri posse: maximè cum hæc rebellio sit valde grauis, utpote tendens ad schisma in Ordine faciendum. Vnde etiam præuia canonica monitione; nisi resipiscant, & deserant tueri depositum; possunt per censuram excommunicatio nis compelli.

PRÆSCRIPTIO.

CASVS I.

Hæretici Catholicis permixti in aliqua Parochia viuentes, nec recipiunt, nec obseruant leges Ecclesiæ.

QVÆRITVR Primo, An illa continua non obseruatio liberet illos ab obligatione istarum legum?

QVÆRITVR Secundo, An saltem non liberentur ab illis legibus per non obseruationem si degentium in aliqua Parochia maior pars sit hæreticorum, quam Catholicorum?

QVÆRITVR Tertio, An saltem tempore longissimo, quale est XL. annorum, vel etiam immemoriali, possint hæretici præscribere immunitatem contra leges Ecclesiasticas?

Discursus D. Tuzæ circa propositas hæc questiones Mussiponto ad me missas, est eruditus; aliqua tamen sentio addenda.

Ad Primum: Suppono, Ecclesiam, Concilium Oecumenicum, seu Summum Pontificem in quo est Ecclesiastica potestatis plenitudo, posse obligare etiam nolentes & non recipientes; neque scio vllum Doctorem qui id ausit negare, cum potestas ipsis non sit ab hominum collectione, sed immediate à Christo. Itaque cum Doctores dicunt Ecclesiæ legem non obligare nisi sit recepta, supponunt Ecclesiâ non intendere aliter obligare, ne filios suos multis peccatis implicet, & graua illis incommoda inferat. At hoc in presenti casu supponi non potest respectu hæreticorum, qui ex cõ-

temptu Ecclesiæ legem reijciunt, & recipere nolunt. Quis enim credat Ecclesiam sua lege, quam tulit de matrimonijs clandestinis, non intendere obligare hæreticos qui in aliqua parochia sunt Catholicis permixti, si ipsi contumaciter legem reijciant? Et quidem si hæreticorum numerus ibi est minor, Catholicorum maior, & à Catholicis decretum illud recipiatur, non est dubitandum quin etiam hæretici teneantur. Quia omnes obligantur quando à maiore parte communitatis lex est recepta: tunc enim absolute recepta censetur. Itaque matrimonia illorum erunt inuvalida in eo loco, siue hæreticus cum hæreticâ, siue cum Catholica contrahat, nisi formam à Concilio præscriptam seruent; quia illa forma ibi absolute est recepta.

Ad Secundum: Idem sentio, etiamsi maior pars eorum qui sunt in illa parochia, sit hæreticorum, qui ex contemptu nolunt recipere. Quia nulla est ratio cur Ecclesiâ vtatur illa benignitate aduersus suos rebelles: nimirum vt nolit eos communi lege adstringi, si eam non receperint.

Neque verum est ad essentiam legis requiri receptionem: nullus enim Doctorum hanc conditionem facit essentialem: alioqui etiam lex diuina positiua non obligaret, nisi recepta. Vnde vltimè sequitur, legem non habere rationem mutui contractus, ad quem necesse est coire duas voluntates: sed est absolutum imperium, ad cuius vim non requiritur vllus consensus ex parte eius cui imponitur, nisi fortè aliquâdo ex benignitate imperantis. In l. De quibus n. De legibus, agitur de legibus populi Romani, apud quem erat summum imperium. Addo, si rationes istæ essent validæ ad probandum intentum, sequeretur alia ratione leges ferri & imponi non posse; quod est contra communem sententiam Doctorum: & loquendo de legibus Ecclesiæ, puto esse erroneum.

Ad Tertium: An saltem tempore longissimo, vel immemoriali non possint hæretici præscribere immunitatem contra leges Ecclesiæ: Respondeo, Etsi fortè non improbabiler id dici possit, ob quædam fundamenta, quæ breuitatis causa omitto: Verius tamen mihi videtur non posse. Ratio est duplex: Primo, Quia non censetur vnquam esse in bona fide seruando suam consuetudinem, quæ aperte consuetudini vniuersalis Ecclesiæ repugnat. At vt consuetudo vim legis accipiat, vel legem abroget, debet continuari per longum tempus bona fide. Etsi enim consuetudo non bona fide inceperit, successu tamen temporis debet censeferi licita & legitima, ita vt illam seruando non peccent: alioqui erit corruptela & legis violatio, non consuetudo rationabilis; ac proinde vim legis non poterit tollere. Secundo, Quia consuetudo non potest tollere vim legis nisi ex tacito vel expresse consensu Principis; quod maximè locum habet in legibus Ecclesiæ ob causam supra inueniatam, quod iam non probo, sed suppono. Atqui non præsumitur Ecclesiâ consentire in illas consuetudines, aut eximere illos à communi lege, cum sint rebelles Ecclesiæ, neque vllum hac in re fauorem aut benignitatem mereantur. Alioqui magnum ex sua contumacia commodum mererentur. Et sanè mirum esset hæreticos esse exemptos à ieiunijs, à carnium abstinentia, à cultu festorum, ab impedimentis matrimoniij iure Ecclesiastico inductis, & similibus; eò quod ipsi, Ec-

Vbi maior pars est Catholicorum,

Vbi maior pars hæreticorum.

Soluuntur obiectiones, quod ad essentiam legis requiritur receptio.

Hæretici nunquam præscribunt contra leges Ecclesiæ.

1. quia deest bona fides.

2. quia deest consensus legislatoris.

Præscriptio hæreticorum contra leges Ecclesiæ.

Ecclesiâ potest obligare nolentes & non recipientes